

§ 67

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mari Rantasen toivomusponnosta lasten, nuorten ja opettajien ko- kemuksista avoimista oppimistiloista sekä niiden vaikutuksista op- pimiseen ja työntekoon

HEL 2021-010663 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi lausunnon Mari Rantasen toivo-
musponnosta, jossa edellytetään selvitettävän mahdollisuutta selvittää
laajemmin kaupungissa avointen oppimistilojen vaikutusta lasten ja
nuorten oppimiseen sekä opettajien työhön sekä kokemuksia niistä:

Oppimisympäristötutkimus

Sekä Suomessa että kansainvälisesti on tehty tutkimusta uudeltaisista
oppimisympäristöistä ja opettajien kokemuksista niissä toimimisesta.
Suomalainen väitöstutkimus (Kattilakoski R. JYU 2018) toteaa yhtenä
tuloksenaan opettajien keskeisen haasteen olevan uusien oppimisymp-
päristöjen, opetusmenetelmien ja välineiden tunnistamisen ja sekä nii-
den käyttöönoton. Aiemman ja myös tämän Kattilakosken väitöstutki-
muksen valossa avoin tai avautuva oppimistila ei ole sinällään hyvä tai
huono. Tilojen käyttöön sovitulla yhteisillä pelisäännöillä, käytettävällä
pedagogiikalla sekä monipuolisten tilojen joustavalla käytöllä voidaan
löytää jokaiselle oppijalle ja opetettavalle aiheelle sopivat tilat. Aiem-
missä tutkimuksissa on myös todettu oppimisympäristöjen vaikutuksen
tutkimisen olevan haastavaa. Muutokset ovat usein systeemisiä ja lo-
pullista vaikuttavaa tekijää on vaikea selvittää (Sawers et al., 2016).
Fyysisten opetustilojen muutosten on kuitenkin havaittu vaikuttavan
opettajien tapaan opettaa (Beery et al., 2013) ja avoimempien tilojen
koulussa opettajien tekemä yhteinen suunnittelutyö nousee vahvem-
min esille kuin perinteisissä koulurakennuksissa (Husu & Toom, 2016;
Sigurðardóttir & Hjartarson, 2016). Kansainväliset tutkimukset painotta-
vat koulujen toimintakulttuurin olevan monen asian kokonaisuus, johon
fyysiset oppimisen tilat muodostavat yhden kulmakiven (Gislason,
2010). Suoraan helsinkiläisiin päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin
keskittyvää tutkimustoimintaa ei ole toistaiseksi laajamittaisesti toteutet-
tu.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tehnyt yhteistyötä Helsingin
Yliopiston kanssa Growing Mind –tutkimushankkeessa. Tässä hank-
keessa on parhaillaan käynnissä yhtenä tutkimuspakettina koulun tiloja
koskeva tutkimus. Tässä selvitetään, miten oppimisen tilojen muuttu-
minen vaikuttaa koulun toimintakulttuuriin, miten käytössä olevat peda-

gogiset ratkaisut voivat hyödyntää erilaisia uusien tilojen mukanaan tuomia mahdollisuuksia ja miten näihin muutoksiin voidaan valmistautua ennakkoon. Helsingissä tätä tutkimusta tehdään perusopetuksessa yhdessä Vallilan ala-asteen koulun kanssa, joka valmistautuu tulevaan perusparannushankkeeseensa. Tässä tutkimushankkeessa on lähdetty hyvissä ajoin monitahoiseen yhteiskehittämiseen koulun henkilöstön, Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan arkkitehtien ja pedagogisten asiantuntijoiden sekä Helsingin yliopiston tutkijoiden kanssa. Tutkimustietoa tullaan hyödyntämään tulevaisuuden rakennushankkeissa.

Growing Mind -tutkimushanke kytkeytyy myös Helsingin Kielilukion uudisrakennuksen suunnittelutyöhön, jota tehdään moniammatillisessa yhteistyössä. Kielilukion uudisrakennus on tarkoitus ottaa käyttöön syksyllä 2023. Tutkimusyhteistyössä kehitetään toimintamalleja nykyisen ja tulevien uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeiden tueksi. Kielilukion elinkaarihankkeen yhteydessä on pidetty palvelutuottajan käyttäjäkokousten lisäksi perinteisempiä käyttäjäkokouksia, mikä on mahdollistanut henkilökunnan osallistumisen tilojen yhteissuunnitteluun. Elinkaarimallista johtuen on käyttäjäkokouksia ollut kahdella eri kokoonpanolla. Uudenlaisissa tiloissa toimiminen sekä lukion uudistunut opetussuunnitelma edellyttävät myös muutosta koulun toimintakulttuurissa. Tutkimusyhteistyössä kehitetään analyysimalli koulun pedagogisen toiminnan kehittämistarpeiden tunnistamisen tueksi. Tämän rakennushankkeen edetessä valmistuu lisää tutkimustietoa oppimisympäristöistä.

Vuosaaren lukion uudisrakennushankkeessa on kiinnitetty erityistä huomiota yksikön toimintakulttuurin kehittämiseen. Henkilökuntaa osallistettiin laajasti sekä tila- että irtokalustesuunnitteluun käyttäjäkokouksissa. Tämän hankkeen aikana kertyneitä oppeja tullaan toteuttamaan myös tulevissa lukiokoulutuksen rakennushankkeissa. Vuosaaren lukion uudisrakennus otettiin käyttöön elokuussa 2021.

Oppimisympäristöjen suunnittelu Helsingissä

Helsingissä valmistuu vuosittain useita peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita kasvatuksen ja koulutuksen toimialan eri palveluille. Oppimisympäristöjen suunnittelun ja kehittämisen lähtökohtana Helsingissä on se, että oppijan etu ja pedagogiikka ohjaavat suunnittelua ja toimintaa. Hyvä oppimisympäristö muodostaa pedagogisesti monipuolisen kokonaisuuden, joka mahdollistaa monenlaiset tavat oppia ja opettaa. Hyvä oppimisympäristö tukee oppijan oppimista, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentumista sekä vuorovaikutusta, ajattelua ja kokemuksia. Helsingissä on valmisteltu suunnitteluohjetta uusien oppimisympäristöjen suunnittelun tueksi. Opas valmistuu keväällä 2022. Tämä opasmuotoinen ohje kattaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tilasuunnittelun edellä mainittuja periaatteita noudat-

taen. Tämän oppaan laadinnassa ja kommentoinnissa on ollut mukana opettajia, johtajia, rehtoreita ja sekä asiantuntijoita Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalveluista, palvelukokonaisuuksista ja kehittämispalveluista. Tutkimukset korostavat proaktiivisen toiminnan roolia, kun suunnitellaan pedagogista toimintaa uusissa tiloissa. Tähän pohjaten kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty ja edelleen jatkokehitetään pedagogisen suunnittelun prosessia, jonka avulla henkilökunta osallistetaan rakennushankkeen aikana tapahtuvaan pedagogisen toiminnan suunnitteluun, sekä tila- ja irtokalustesuunnitteluun. Yksikön johtajan vastuulla on määritellä ketkä suunnitteluun osallistuvat. Oppijat osallistuvat irtokalustamis- ja pihasuunnitteluun. Irtokalustesuunnittelussa on osallistamistyöpajoja koko henkilökunnalle.

Rakennushankkeiden kohteena olevat yksiköt tarvitsevat tukea ja koulutusta toimintakulttuurin kehittämiseensä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tarjoaa jo nyt runsaasti täydennyskoulutusta, mutta nämä koulutukset eivät aina tavoita rehtoreita ja henkilökuntaa. Nyt kehittämispalvelut ovat kokoamassa ja ryhmittelemässä jo olemassa olevia koulutuksia niin, että niitä voidaan tarjota kohdennetusti yksiköille, joissa rakennushake on ajankohtainen. Samalla kartoitetaan koulutustarpeita ja täydennetään koulutustarjontaa. Tätä kartoitusta tehdään moniammatillisesti ja mukana koulutustarpeiden arvioinnissa on myös opettajia.

Palautteen kerääminen toteutetuista oppimisympäristöistä

On tärkeää oppia jokaisesta prosessista, jotta oppimisympäristöjen kehittäminen eteenpäin on mahdollista ja että seuraava kohde on edellistä toimivampi. Jokaisesta valmistuneesta kohteesta kerätään käyttäjäpalautetta rehtoreilta, päiväkotien johtajilta ja henkilöstöltä. Palautetta kerätään esimerkiksi haastatteluin ja kyselymenetelmin. Varhaiskasvatuksessa jo valmistuneiden päiväkotien johtajilta on pyydetty palautetta toteutetuista tiloista tietyn ajan kuluessa päiväkodin avauduttua. Näin kerättyä palautetta on käytetty apuna yllä mainitun suunnitteluohjeen laadinnassa. Palautetta tiloista kertyi hyvin vähän palautekyselyn vastausprosentin jäätyä sangen matalaksi. Kahden vuoden välein toistuvassa kaupunkitasoisessa asiakaskokemuskyselyssä kysytään oppijoiden ja huoltajien näkemyksiä ja kokemuksia myös oppimisympäristöistä. Kyselyn kohderyhmänä ovat tällä kertaa 1., 5. ja 8-luokkalaiset oppijat huoltajineen. Oppijoiden kokemuksia ja palautetta uusista oppimisympäristöistä ei ole tähän mennessä systemaattisesti kerätty valmistuneista rakennushankkeista, mutta esimerkiksi Vuosaaren lukion opiskelijoilta on kerätty palautetta oppimisympäristön toimivuudesta.

Palautteen keruun ja oppimisympäristötoteutusten arvioinnin kehittäminen

Oppimisympäristöjen vaikutusta lasten oppimiseen on aiempiin tutkimustuloksiin viitaten vaikeaa todentaa ja kertaluonteinen selvitys tai kyselytutkimus ei anna kuvaa oppimisesta tai sen edistymisestä. Kun tarkastellaan oppimistilojen toimivuutta oppijoiden näkökulmasta, täytyy tarkastelun pohjana olla opetukselle asetetut tavoitteet ja se, miten tilat tukevat asetettujen tavoitteiden toteutumista. Kun tiloja suunnitellaan ja toteutetaan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle, on kokonaisuus niin laaja, ettei yksi yksittäinen selvitys riitä kattamaan kokonaisuutta. Oppimisympäristötutkimus tulisikin pilkkoa pienemmiksi osa-alueiksi ja pyrkiä tarkastelemaan oppimisympäristöjen vaikutuksia henkilöstöön, opettamiseen ja oppimiseen palvelukokonaisuuksittain.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut kerää palautetta valmistuneista uudisrakennus- ja perusparannushankkeista henkilöstöltä, rehtoreilta ja päiväkodin johtajilta. Palautetta on hyödynnetty osana toimintaa. Käytössä olevaa haastattelumenetelmää kehitetään keväällä 2022 eteenpäin yhdessä kehittämisspalvelujen kanssa. Kerättyä palautetta analysoidaan ja käytetään hyväksi tulevissa peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeissa. Palautetta hyödynnetään myös Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalveluiden ja kehittämisspalveluiden oman toiminnan kehittämisessä. Oppijoiden palautetta ja kokemuksia toimimisesta uudentilaisissa oppimisen tiloissa voidaan selvittää kyselymenetelmin. Itse tilojen vaikutusta oppimiseen ja oppimisen mitattavissa oleviin tuloksiin on kuitenkin vaikea selvittää omana erillisenä tutkimuskohteenaan. Oppimiseen vaikuttaa monta muuttujaa ja tila on näistä vain yksi. Vaikuttavien tulosten saaminen edellyttää pitkäkestoista yliopistotaseista tutkimusta. Helsingin kaupungin oppimisympäristöihin kohdistuvaa tutkimusta ei ole tällä hetkellä käynnissä Helsingin yliopistossa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut ja kehittämisspalvelut toteuttavat yhteistyössä Helsingin yliopiston tai muun yhteistyökumppanin kanssa tutkimuksen, jossa tilojen vaikutusta oppimiseen selvitetään. Jatkossa kaupunki seuraa systemaattisemmin oppimistuloksia, oppilaiden hyvinvointia ja työntekijöiden kokemuksia tiloja muutettaessa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Vastaehdotus, Kopra Pia

Muutetaan kohdasta 10 lopusta: "Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut ja kehittämisspalvelut selvittävät yhdessä Helsingin yliopiston mahdollisuutta olla mukana yhteistyössä toteuttamassa tutkimusta, jossa tutkitaan tilojen vaikutusta oppimiseen" muotoon: Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut ja kehittämisspalvelut toteuttavat yhteistyössä Helsingin yliopiston tai muun yhteistyökumppanin kanssa tutkimuksen, jossa tilojen vaikutusta oppimiseen selvitetään. Jatkossa

22.03.2022

kaupunki seuraa systemaattisemmin oppimistuloksia, oppilaiden hyvinvointia ja työntekijöiden kokemuksia tiloja muutettaessa.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Kopran vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi
Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen_ponsi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa lausunnon Mari Rantasen toivomusponteen, jossa edellytetään selvitettävän mahdollisuutta selvittää laajemmin kaupungissa avointen oppimistilojen vaikutusta lasten ja nuorten oppimiseen sekä opettajien työhön sekä kokemuksia niistä:

Oppimisympäristötutkimus

Sekä Suomessa että kansainvälisesti on tehty tutkimusta uudenaikaisista oppimisympäristöistä ja opettajien kokemuksista niissä toimimisesta. Suomalainen väitöstutkimus (Kattilakoski R. JYU 2018) toteaa yhtenä tuloksenaan opettajien keskeisen haasteen olevan uusien oppimisympäristöjen, opetusmenetelmien ja välineiden tunnistamisen ja sekä niiden käyttöönoton. Aiemman ja myös tämän Kattilakosken väitöstutkimuksen valossa avoin tai avautuva oppimistila ei ole sinällään hyvä tai huono. Tilojen käyttöön sovitulla yhteisillä pelisäännöillä, käytettävällä pedagogiikalla sekä monipuolisten tilojen joustavalla käytöllä voidaan löytää jokaiselle oppijalle ja opetettavalle aiheelle sopivat tilat. Aiemmissa tutkimuksissa on myös todettu oppimisympäristöjen vaikutuksen tutkimisen olevan haastavaa. Muutokset ovat usein systeemisiä ja lopullista vaikuttavaa tekijää on vaikea selvittää (Sawers et al., 2016). Fyysisten opetustilojen muutosten on kuitenkin havaittu vaikuttavan opettajien tapaan opettaa (Beery et al., 2013) ja avoimempien tilojen

kouluissa opettajien tekemä yhteinen suunnittelutyö nousee vahvemmin esille kuin perinteisissä koulurakennuksissa (Husu & Toom, 2016; Sigurðardóttir & Hjartarson, 2016). Kansainväliset tutkimukset painottavat koulujen toimintakulttuurin olevan monen asian kokonaisuus, johon fyysiset oppimisen tilat muodostavat yhden kulmakiven (Gislason, 2010). Suoraan helsinkiläisiin päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin keskittyvää tutkimustoimintaa ei ole toistaiseksi laajamittaisesti toteutettu.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tehnyt yhteistyötä Helsingin Yliopiston kanssa Growing Mind –tutkimushankkeessa. Tässä hankkeessa on parhaillaan käynnissä yhtenä tutkimuspakettina koulun tiloja koskeva tutkimus. Tässä selvitetään, miten oppimisen tilojen muuttaminen vaikuttaa koulun toimintakulttuuriin, miten käytössä olevat pedagogiset ratkaisut voivat hyödyntää erilaisia uusien tilojen mukanaan tuomia mahdollisuuksia ja miten näihin muutoksiin voidaan valmistautua ennakkoon. Helsingissä tätä tutkimusta tehdään perusopetuksessa yhdessä Vallilan ala-asteen koulun kanssa, joka valmistautuu tulevaan perusparannushankkeeseensa. Tässä tutkimushankkeessa on lähdetty hyvissä ajoin monitahoiseen yhteiskehittämiseen koulun henkilöstön, Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan arkkitehtien ja pedagogisten asiantuntijoiden sekä Helsingin yliopiston tutkijoiden kanssa. Tutkimustietoa tullaan hyödyntämään tulevaisuuden rakennushankkeissa.

Growing Mind -tutkimushanke kytkeytyy myös Helsingin Kielilukion uudisrakennuksen suunnittelutyöhön, jota tehdään moniammatillisessa yhteistyössä. Kielilukion uudisrakennus on tarkoitus ottaa käyttöön syksyllä 2023. Tutkimusyhteistyössä kehitetään toimintamalleja nykyisen ja tulevien uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeiden tueksi. Kielilukion elinkaarihankkeen yhteydessä on pidetty palvelutuottajan käyttäjäkokousten lisäksi perinteisempiä käyttäjäkokouksia, mikä on mahdollistanut henkilökunnan osallistumisen tilojen yhteissuunnitteluun. Elinkaarimallista johtuen on käyttäjäkokouksia ollut kahdella eri kokoonpanolla. Uudenlaisissa tiloissa toimiminen sekä lukion uudistunut opetussuunnitelma edellyttävät myös muutosta koulun toimintakulttuurissa. Tutkimusyhteistyössä kehitetään analyysimalli koulun pedagogisen toiminnan kehittämistarpeiden tunnistamisen tueksi. Tämän rakennushankkeen edetessä valmistuu lisää tutkimustietoa oppimisympäristöistä.

Vuosaaren lukion uudisrakennushankkeessa on kiinnitetty erityistä huomiota yksikön toimintakulttuurin kehittämiseen. Henkilökuntaa osallistettiin laajasti sekä tila- että irtokalustesuunnitteluun käyttäjäkokouksissa. Tämän hankkeen aikana kertyneitä oppeja tullaan toteuttamaan myös tulevissa lukiokoulutuksen rakennushankkeissa. Vuosaaren lukion uudisrakennus otettiin käyttöön elokuussa 2021.

Oppimisympäristöjen suunnittelu Helsingissä

Helsingissä valmistuu vuosittain useita peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita kasvatuksen ja koulutuksen toimialan eri palveluille. Oppimisympäristöjen suunnittelun ja kehittämisen lähtökohtana Helsingissä on se, että oppijan etu ja pedagogiikka ohjaavat suunnittelua ja toimintaa. Hyvä oppimisympäristö muodostaa pedagogisesti monipuolisen kokonaisuuden, joka mahdollistaa monenlaiset tavat oppia ja opettaa. Hyvä oppimisympäristö tukee oppijan oppimista, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentumista sekä vuorovaikutusta, ajattelua ja kokemuksia. Helsingissä on valmisteltu suunnitteluohjetta uusien oppimisympäristöjen suunnittelun tueksi. Opas valmistuu keväällä 2022. Tämä opasmuotoinen ohje kattaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tilasuunnittelun edellä mainittuja periaatteita noudattaen. Tämän oppaan laadinnassa ja kommentoinnissa on ollut mukana opettajia, johtajia, rehtoreita ja sekä asiantuntijoita Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalveluista, palvelukokonaisuuksista ja kehittämispalveluista. Tutkimukset korostavat proaktiivisen toiminnan roolia, kun suunnitellaan pedagogista toimintaa uusissa tiloissa. Tähän pohjaten kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty ja edelleen jatkokehitetään pedagogisen suunnittelun prosessia, jonka avulla henkilökunta osallistetaan rakennushankkeen aikana tapahtuvaan pedagogisen toiminnan suunnitteluun, sekä tila- ja irtokalustesuunnitteluun. Yksikön johtajan vastuulla on määritellä ketkä suunnitteluun osallistuvat. Oppijat osallistuvat irtokalustamis- ja pihasuunnitteluun. Irtokalustesuunnittelussa on osallistamistyöpajoja koko henkilökunnalle.

Rakennushankkeiden kohteena olevat yksiköt tarvitsevat tukea ja koulutusta toimintakulttuurin kehittämiseensä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tarjoaa jo nyt runsaasti täydennyskoulutusta, mutta nämä koulutukset eivät aina tavoita rehtoreita ja henkilökuntaa. Nyt kehittämispalvelut ovat kokoamassa ja ryhmittelemässä jo olemassa olevia koulutuksia niin, että niitä voidaan tarjota kohdennetusti yksiköille, joissa rakennushake on ajankohtainen. Samalla kartoitetaan koulutustarpeita ja täydennetään koulutustarjontaa. Tätä kartoitusta tehdään moniammatillisesti ja mukana koulutustarpeiden arvioinnissa on myös opettajia.

Palautteen kerääminen toteutetuista oppimisympäristöistä

On tärkeää oppia jokaisesta prosessista, jotta oppimisympäristöjen kehittäminen eteenpäin on mahdollista ja että seuraava kohde on edellistä toimivampi. Jokaisesta valmistuneesta kohteesta kerätään käyttäjäpalautetta rehtoreilta, päiväkotien johtajilta ja henkilöstöltä. Palautetta kerätään esimerkiksi haastatteluin ja kyselymenetelmin. Varhaiskasvatuksessa jo valmistuneiden päiväkotien johtajilta on pyydetty palautetta toteutetuista tiloista tietyn ajan kuluessa päiväkodin avauduttua. Näin

kerättyä palautetta on käytetty apuna yllä mainitun suunnitteluohjeen laadinnassa. Palautetta tiloista kertyi hyvin vähän palautekyselyn vastausprosentin jäätyä sangen matalaksi. Kahden vuoden välein toistuvassa kaupunkitasoisessa asiakaskokemuskyselyssä kysytään oppijoiden ja huoltajien näkemyksiä ja kokemuksia myös oppimisympäristöistä. Kyselyn kohderyhmänä ovat tällä kertaa 1., 5. ja 8-luokkalaiset oppijat huoltajineen. Oppijoiden kokemuksia ja palautetta uusista oppimisympäristöistä ei ole tähän mennessä systemaattisesti kerätty valmistuneista rakennushankkeista, mutta esimerkiksi Vuosaaren lukion opiskelijoilta on kerätty palautetta oppimisympäristön toimivuudesta.

Palautteen keruun ja oppimisympäristötoteutusten arvioinnin kehittäminen

Oppimisympäristöjen vaikutusta lasten oppimiseen on aiempiin tutkimustuloksiin viitaten vaikeaa todentaa ja kertaluonteinen selvitys tai kyselytutkimus ei anna kuvaa oppimisesta tai sen edistymisestä. Kun tarkastellaan oppimistilojen toimivuutta oppijoiden näkökulmasta, täytyy tarkastelun pohjana olla opetukselle asetetut tavoitteet ja se, miten tilat tukevat asetettujen tavoitteiden toteutumista. Kun tiloja suunnitellaan ja toteutetaan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle, on kokonaisuus niin laaja, ettei yksi yksittäinen selvitys riitä kattamaan kokonaisuutta. Oppimisympäristötutkimus tulisikin pilkkoa pienemmiksi osa-alueiksi ja pyrkiä tarkastelemaan oppimisympäristöjen vaikutuksia henkilöstöön, opettamiseen ja oppimiseen palvelukokonaisuuksittain.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut kerää palautetta valmistuneista uudisrakennus- ja perusparannushankkeista henkilöstöltä, rehtoreilta ja päiväkodin johtajilta. Palautetta on hyödynnetty osana toimintaa. Käytössä olevaa haastattelumenetelmää kehitetään keväällä 2022 eteenpäin yhdessä kehittämisspalvelujen kanssa. Kerättyä palautetta analysoidaan ja käytetään hyväksi tulevissa peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeissa. Palautetta hyödynnetään myös Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalveluiden ja kehittämisspalveluiden oman toiminnan kehittämisessä. Oppijoiden palautetta ja kokemuksia toimimisesta uudelaissa oppimisen tiloissa voidaan selvittää kyselymenetelmin. Itse tilojen vaikutusta oppimiseen ja oppimisen mitattavissa oleviin tuloksiin on kuitenkin vaikea selvittää omana erillisenä tutkimuskohteenaan. Oppimiseen vaikuttaa monta muuttujaa ja tila on näistä vain yksi. Vaikuttavien tulosten saaminen edellyttää pitkäkestoista yliopistotasosta tutkimusta. Helsingin kaupungin oppimisympäristöihin kohdistuvaa tutkimusta ei ole tällä hetkellä käynnissä Helsingin yliopistossa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut ja kehittämisspalvelut selvittävät yhdessä Helsingin yliopiston mahdollisuutta olla mukana yhteistyössä toteuttamassa tutkimusta, jossa tutkitaan tilojen vaikutusta oppimiseen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 29.4.2022 mennessä lausuntoa Mari Rantasen toivomusponnosta mahdollisuudesta selvittää laajemmin kaupungissa avointen oppimistilojen vaikutusta lasten ja nuorten oppimiseen sekä opettajien työhön sekä kokemuksia niistä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi
Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen_ponsi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano